

WYROBY PRZEMYSŁU CHEMII GOSPODARCZEJ	NORMA BRANŻOWA	BN-81 6149-02.06
	Środki do prania i mycia Proszki do szorowania Metody badań Oznaczanie ogólnej zawartości substancji powierzchniowo czynnej	
	Grupa katalogowa 1419	

1. Zasada metody. Zasada metody polega na wyekstrahowaniu substancji powierzchniowo czynnych z badanej próbki za pomocą alkoholu etylowego, odparowaniu rozpuszczalnika i wagowym oznaczeniu ilości substancji powierzchniowo czynnych.

2. Aparatura i przyrządy

- a) Aparat Soxhleta o pojemności 250 cm³.
- b) Suszarka laboratoryjna.
- c) Waga analityczna.
- d) Łaźnia wodna.
- e) Sączek twardy.

3. Odczynniki

Alkohol etylowy cz. d. a.

4. Wykonanie oznaczania. Do gilzy z sączka twardego odważyć około 2 g badanego proszku z dokładnością do ±0,0002 g i zabezpieczyć przed ubytkiem. Gilzę z badanym proszkiem umieścić w ekstraktorze aparatu Soxhleta. Gilza nie może wystawać ponad przegięcie rurki lewarowej aparatu. Do ekstraktora wlać tyle alkoholu etylowego, aby jego pierwsza część przelała się przez boczna rurkę lewarową do uprzednio wysuszonego do stałej masy w temperaturze 105 °C odbieralnika, a druga zajęła 1/3 część objętości ekstraktora. Następnie połączyć chłodnicę wodą z ekstraktorem i ekstrahować na łaźni wodnej.

Szybkość ekstrakcji powinna być tak uregulowana, aby opróżnienie ekstraktora następowało co 5-10 min. Ekstrakcję prowadzić 2-3 h.

Gdy ekstraktor ostatni raz napętni się alkoholem nieco poniżej poziomu zlewarowania, należy wyłączyć ogrzewanie, ostrożnie odłączyć ekstraktor, wylać alkohol, ponownie podłączyć ekstraktor i odparować resztę alkoholu etylowego z odbieralnika. Odbieralnik z pozostałością wysuszyć do stałej masy w temperaturze 105 °C z dokładnością do ±0,0002 g. Wylać alkohol z ekstraktora, a gilzę pozostawić w ekstraktorze do oznaczania zawartości substancji ścierniej.

5. Obliczanie wyników oznaczania. Zawartość substancji powierzchniowo czynnych rozpuszczalnych w alkoholu etylowym (X) obliczyć w procentach wg wzoru

$$X = \frac{m_1 \cdot 100}{m}$$

w którym:

- m_1 - masa wysuszonej pozostałości w odbieralniku, g,
 m - odważka badanego proszku, g.

6. Wynik końcowy oznaczania. Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników co najmniej trzech oznaczeń różniących się między sobą wartością liczbową nie większą niż 0,3.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Instytut Chemii Przemysłowej.

2. Autorzy projektu normy - inż. Teresa Nowicka, doc. dr inż. Alojzy Kłopotek, mgr inż. Edward Iwańczuk.

Zgłoszona przez Instytut Chemii Przemysłowej
 Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Chemii Gospodarczej POLLENA dnia 11 listopada 1981 r.
 jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1982 r.
 (Dz. Norm. i Miar nr 1/1982 poz. 2)